

KOMMENTAAR

Puude taga on mets

RMK struktuurireform tagab riigimetsa parema tuleviku kogu Eestis.

Riigimetsa majandamise keskuse (RMK) plaanitatavate ümberkorralduste suhtes on mitu oponenti asunud looma väär-müüte. Tegelikkus on aga lihtne.

Nii, nagu puude taga on mets, on reformikava taga kindel plaan majandada meile kõigile kuuluvat metsa viisil, mis annaks sellest võimalikult palju tulu. Seejuures ei pea ma tulu all silmas ainult puidu müügist riigile raha teenimist, vaid ka RMK teiste oluliste funktsioonide – näiteks metsade korrashoiu, uue metsa kasvatamise ja puhkevõimaluste tagamise – senisest paremat korraldamist.

Vastuolulised rollid

Tänane RMK on tasakaalust väljas. Metsa eest saab heapere-mehelikult hoolt kanda ikka metsas, meil aga viibib praegu üle poole töötajatest lõviosa ajast kontorites.

Töö tulemuslikkus juhtimisel on tänases RMKs keskmiselt 3500 tihumeetrit (tm) aastas juhi kohta, sel ajal kui näiteks Soomes ja Lätis on vastav näitaja 12 000 tm.

Teine oluline ebakõla on senises süsteemis veel – nimelt on siiani käsikäes käinud metsas tehtavate tööde tegemine ja nende üle kontrolli pidamine. Piltlikult öeldes: ise sean eesmärgid, ise kontrollin nende saavutamist, ning kui näen, et nii palju kui vaja siiski töid ära teha ei jõua, siis ise vähendan ka eesmärgi. Tulemuseks ebapiisav harvendusraiate maht, vajalikust vähem noorendike hooldamist jne.

Kõiki emotsioone kõrvale jättes on selge, et selline viis metsa eest hoolt kanda ei ole kõige targem, seda nii kulude kui tulemuste seisukohalt. Vajalik on lahutada metsamajandus-

Tavo Uuetalu

RMK juhatuse liige

like tööde tegemine (istutus, hooldus, raie) nende plaanimisest ja järelevalvest ning olla oma tegevuses senisest oluliselt efektiivsem.

Uisapäisa ei tehta midagi

Mõni arvaja on väitnud, nagu oleksid plaanid tehtud liiga tormakalt. Tegelikult ulatub RMK praeguste reformiplaanide ajalugu viie aasta tagessesse aega. Toona tehti kavade väljatöötamisel suure meeskonnaga ära ka enamik tööst. See, et kavandatu teostamine nii pikalt edasi on lükkunud, on väga kahetsusväärne. Oleme olukorras, kus riigimetsades on tegemata tööde hulk muudkui kuhjunud. On selge, et RMK kohus on see võlg Eesti metsade ees ära klaarida.

Käimas on ka uue struktuuri pilootprojekt mitme Kirde-Eesti metskonna baasil, mille esialgsed tulemused on julgustavad. Kuu aja pärast saame ka sellest kogemusest lähtuvalt langetada lõplikud otsused ja määratleda, kui suur on vajalik töötajate arv uue töökorralduse puhul. Hinnanguliselt väheneb metsade majandamisega seotud

halduspersonali hulk poole võrra, selle arvelt tahame aga rohkem inimesi kaasata töödele metsas.

Muretsejad on avaldanud arvamust, et ühe metsniku haldusala mitmekordne kasv

võib tuua kaasa uusi probleeme. Samas näitavad nii Ida-Virumaal asuva Iisaku metskonna kui välismaa kogemus, et suuremad mahud ei ole takistuseks, seda enam, et oluliselt muutuvad metsniku tööülesanded.

Lihtsalt peab olema tahtmist, oskusi ning usku, et tehakse õiget asja. RMKs töötavad tublid inimesed ning nad saavad uute ülesannetega kindlasti hakkama.

Koondamishirm

Mõni kriitik on üritanud viidata RMK sotsiaalsele funktsioonile, mis on tõepoolest oluline. Siiski ei seisne RMK sotsiaalne funktsioon mitte niivõrd selles, et pakkuda maapiirkondades tööd nii paljudele inimestele kui võimalik, tehes seda Eesti riigi varade arvelt. RMK sotsiaalne funktsioon on tagada Eesti inimese õigus riigimetsas ringi liikuda ning hoolitseda metsade korrashoiu, järelkasvu ja tasakaaluka majandamise eest. Just nendest eesmärkidest lähtub ka eesootav reform.

Kindlasti on enne suuri muutusi paljude töötajate peamine küsimus, mis saab nende töökohast. See on inimlikult täiesti arusaadav mure. Nagu eespool

öeldud, on metsas suurel hulgal tegemata tööd ning tublisid töötajaid napib. Just see võimaldab pakkuda ka edaspidi raketust kõigile senistele töötajatele. Tegemist on reeglina inimestega, kel korralik erialane haridus ning metsatöö kogemus. Uute oludega kohanemiseks pakutakse inimestele ka ümberõpet, ning mis peamine, senisest olulisest paremat sissetulekut. Reformikava elluviimisel püüame probleemidele läheneda võimalikult personaalselt ning leida igale praegusele töötajale kohta ka uue töökorraldusega RMKs.

See, et riigimets on Eesti riigi ehk meie kõigi oma, ei anna meile mingit õigust olla oma metsade kehv peremees. Otse vastupidi – see kohustab meid andma endast parima ühise vara hoidmisel ja arendamisel. Just seepärast ongi ümberkorraldused riigile kuuluva metsa majandamisel mõödapääsmatud.

Virumaa Teataja

JUHTKIRI

Asi on prioriteetides

Kolme kuu pärast valmib riigieelarve strateegia ning rahandusminister Ivori Padari sõnul on investeerimissoove kõvasti rohkem kui investeerimiseks planeeritud raha. Selge on, et kõiki soovetavaid ei saa korraga täita ja tuleb teha valik. Valikute tegemisel peab seadma aga prioriteetidid.

Praeguses olukorras ei ole prioriteediks koolide kordategemine, ja see on kurb.

On kurb, et paljudel riigikoolidel, teiste seas Porkuni ja Vaeküla koolil, on oht, et remondi tegemise lepingud jäävad kaugele tulevikku. Sest Riigi Kinnisvara Aktiivselti raha külmumise tõttu võib Porkuni kooli laste ja nende õpetajate unistuse, milleks on uus ühekorruseline ruumikas maja, taas teadmata ajaks edasi lükata.

Aga koolid vajavad hädasti remonti. Näiteks reastas päästeamet 2007. aastal esimest korda need koolid, kus tuleoht on suur. Tehtud analüüsi tulemustest selgus, et 13 kõige tuleohtlikuma kooli seas on ka Porkuni kool.

Eelmisel aastal tuli otsus, et Vaeküla kool läheb üle Riigi Kinnisvara ASile ja kooli renoveerimiseks tuleks haridusministeeriumi andmeil kulutada umbes 76 miljonit krooni. Väga vajalik ja suur investeering, millega koolirahvas oli juba arvestanud.

Tundub, et tegu on kellegi lühinägeliku lähenemisega. Riigipoolsetest otsustest ja lubadustest lähtuvalt tehakse plaane ju ka kohalikul tasandil, seatakse eesmärgi lähiaastateks ja pikemaks ajaks.

Igaüks seisab oma asja eest. Ja kas peaksid nüüd puuetega laste vanemad häält tõstma, allkirju koguma või piketi korraldama? Sest muidu ehk arvataksegi, et küll need vanemad ehitavad oma ja heategevusest saadud raha eest järgmise Maarja küla kas või Porkunisse.

Nende laste vanemate prioriteet on nende lapsed. Aga need lapsed peaksid mahutama ka kogu Eesti prioriteetide hulka.

Selge on, et kõiki soovetavaid ei saa korraga täita ja tuleb teha valik. Valikute tegemisel peab seadma aga prioriteetidid.

“Reformikava elluviimisel püüame probleemidele läheneda võimalikult personaalselt ning leida igale praegusele töötajale kohta ka uue töökorraldusega RMKs.”

Tavo Uuetalu

VAADE

Ühiskond on kahe tee lahkemel

Eesti riigi üheksakümnest aastast on üle poole mõeldud okupantide võimu all elades. Ja ülejäänugi on jagatud kahte osasse. Nii et meie areng nii riigi kui ka ühiskonnana on olnud väga katkendlik.

Ühiskonna üleminek ühest formatsioonist teise on alati valulik, Eesti on pidanud kapitalismile üle minema kogunisti kahel korral - feodaalsüsteemist ja turumajandusest. Kindlasti ei saa neid üleminekuid üks ühele kõrvutada, kuid sarnasusi tasub neist otsida kindlasti.

Eesti ühiskond on praegu oma väärtushinnangute poolest galopeerimas Ameerika suunas. President näitab Põhjala poole. Aga tegelikult ei ole me üks ega teine.

“Väärtustame individuaalset vabadust, ent ei taju sellega kaasnevat vastutust,” ütles vabariigi aastapäeva eelõhtul Mädaapea mõisas Tartu ülikooli eetikakeskuse professor Margit

Andres Pulver

Virumaa Teataja

Sutrop, kelle arvates on ühiskonnas diskussiooni põhiväärtuste teemadel peetud liiga vähe ja nappinud on ka aega järelemõtlemiseks.

“Valitseb egoism, puudub hoolivus, solidaarsus, soov panustada ühistegevusse,” loetles professor Sutrop ühiskonnas valitsevaid tendentse.

Aga ehk ei ole meil olnud ka aega selleks, et kaoks egoism ja inimesed muutuksid hoolivamateks ja solidaarsemateks ning hakkaksid asju ühiselt ajama.

Kui pärisorjus XIX sajandi esimese veerandi lõpul Eesti- ja Liivimaal kaotati, suurenesid

inimeste vabadused ning Eesti hakkas tasahilju feodalismilt kapitalismile üle minema. See üleminek oli pikk ja vaevaline.

Aga ega inimesed pärast pärisorjuse kaotamist kohe isetehts muutunud

ega asju üheskoos tegema hakanud. Ärkamisae saabus ju aastakümneid hiljem.

Selleks, et “ärgata” ja hakata mõtlema laiemalt, omakasu kõrvalt ka ühiseid huvisid silmas pidades, peavad isiklikud vajadused olema teatud piirini rahuldatud.

Kui inimene peab täna mõtlema sellele, kust saab odavalt leiva lauale, kuidas lapsel uued püksid osta või kust leiaks veel lisatööd paariks õhtutunniks, siis on naiivne loota,

et ta näitaks üles väga suurt hoolivust tundmatute vastu või püüaks innukalt naabritega koos oma küla asju ajada.

Õnneks näitab elu, et üha rohkem ja rohkem inimesi on selle tingliku isiklike vajaduste rahuldamise piiri ületanud ja kolmanda sektori mõjuvõim ühiskonnas tupevneb pidevalt.

Tuleb endale aru anda, et Eesti ühiskond on teelahkemel. Meil

on vaja arutada püsiväärtuste üle ja arengusuund enda jaoks selgeks teha. Utreeritult on Eestil kaks võimalust - Suur Prantsuse revolutsioon või Rahvusvaheline Olümpiakomitee. “Liberte, egalite, fraternite” või “Citius, altius, fortius”. Valik on meie kättes. Et Eesti kehtaks.

“Selleks, et “ärgata” ja hakata mõtlema laiemalt, omakasu kõrvalt ka ühiseid huvisid silmas pidades, peavad isiklikud vajadused olema teatud piirini rahuldatud.”

Andres Pulver

INTERNETI-KÜSITLUS

Millesse peate vajalikuks kõige rohkem investeerida?

2 %	Väärtpaberitesse.
1 %	Kinnisvarasse.
40 %	Oma lastesse.
9 %	Endasse – reiseid ning spordi- ja kultuurielamuste näol.
48 %	Mul ei ole vahendeid investeerimiseks.

